

Schoolveiligheidsplan – Algemeen deel

Versie 8 december 2022

1. Inleiding

In dit schoolveiligheidsplan wordt beschreven hoe Educatis vorm en inhoud geeft aan sociale en veiligheid en het veiligheidsbeleid binnen haar scholen.

Hoofdstuk één gaat in op de visie van Educatis op sociale veiligheid. Daarna wordt in hoofdstuk twee beschreven wat het ideaalbeeld is van een sociaal veilige school. Vervolgens gaat hoofdstuk drie in op de wijze waarop de inspectie naar sociale veiligheid kijkt en hoe de scholen van Educatis hier naar kijken. In hoofdstuk vier wordt verteld hoe we op de scholen inzicht krijgen in de veiligheidsbeleving van de leerlingen en personeelsleden. Tenslotte benoemt hoofdstuk vijf de documenten die onderdeel zijn van het schoolveiligheidsplan.

2. Wat is sociale veiligheid?

2.1. Definitie onderwijsinspectie

Volgens de onderwijsinspectie is een school sociaal veilig 'als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van de leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school. Het betekent ook dat de school optreedt tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag en deze zoveel mogelijk voorkomt'.

2.2. Visie Educatis

Educatis heeft haar visie op sociale veiligheid vanuit christelijk perspectief als volgt gedefinieerd: *Een sociaal veilige school is een school waarin iedereen wordt beschouwd en behandeld als een waardevol schepsel van God en als een gerespecteerd lid van de leer- en werkgemeenschap van leerlingen, ouders en personeelsleden, die door Gods leiding in de school zijn samengebracht. Het welbevinden van de ander wordt niet aangetast maar bevorderd, op een manier die past binnen de kaders van de grondslag van de school en de wettelijke kaders.*

In het schoolplan 2023-2027 wordt onder andere het volgende genoemd over sociale veiligheid: *Onze school draagt zorg voor een veilig schoolklimaat. De basis voor de veiligheid is respect en zorg voor elkaar. Daarom zijn er binnen de school duidelijke regels en afspraken op klassen- en op schoolniveau.*

Op het gebied van pesten wordt zowel een preventief als curatief beleid gevoerd. Hoe dit gestalte krijgt, staat vermeld ons pestprotocol. Onze school heeft een interne vertrouwenspersoon. Zij is ook de pestcoördinator. De leerlingen op de school weten wie de vertrouwenspersoon is en hoe ze in contact kunnen komen met haar. De interne vertrouwenspersoon presenteert zich jaarlijks aan de leerlingen, heeft de gelegenheid om gesprekjes te voeren met leerlingen, De vertrouwenspersoon is hiertoe opgeleid. Elk jaar zijn er twee dagdelen waarop de vertrouwenspersonen van Educatis elkaar ontmoeten voor scholing en intervisie.

Onze school bevraagt jaarlijks de leerlingen van groep 5-8 op hun veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. Deze monitoring van de sociale veiligheid krijgt gestalte door de jaarlijkse afname van ZIEN! Zowel de leerkrachten als de leerlingen van groep 5-8 vullen ZIEN! jaarlijks in. Uitslagen van de monitoring worden zowel op schoolniveau als op het niveau van de klas besproken. Verder vinden er kindgesprekken plaats waarin ook met de leerling gesproken wordt over zijn/haar welbevinden.

2.3 Kenmerken van een veilige (reformatorische/christelijke)school

De opdracht van de sociaal veilige christelijk reformatorische school werken we uit in vijf stellingnames. Deze gaan in op de motivatie voor sociale veiligheid, de sociale vorming van de leerlingen, de omgeving waarin die vorming plaatsvindt en de preventieve en curatieve maatregelen in de school om een veilig klimaat te realiseren.

- a. *De school ziet sociale veiligheid als een Bijbelse opdracht*

De Bijbel leert ons God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. In de praktijk van elke dag blijkt dat een sociaal veilig klimaat niet vanzelfsprekend is. Hierin zien we de gevolgen van de zonde die elk mens meedraagt. Daarom geeft de school voortdurend aandacht aan sociale veiligheid. Dit gebeurt onder andere door het aanprijzen van een leven in dienst van God, het gebed om Zijn hulp, het leren en voorleven van Bijbelse waarden en normen en het bestraffen van verkeerd handelen tegenover elkaar. In de school wordt elk mens met liefde en respect benaderd. Gedrag dat niet naar Gods bedoelingen is, wordt eerlijk benoemd.

De christelijke houding is die van mens naast mens, zondaar naast zondaar. We zijn immers allemaal onvolmaakte mensen die bekering nodig hebben, maar ook waardevolle schepselen van God, voor wie bekering mogelijk is door Jezus Christus.

- b. *De school is een leer- en oefenplaats voor sociaal gedrag*
Leerlingen moeten zich in sociaal-emotioneel en moreel opzicht nog (verder) ontwikkelen. Naast de ouders levert de school hieraan een belangrijke bijdrage. Ze leert de leerlingen op een verantwoordelijke, Bijbelse manier om te gaan met zichzelf en de ander en een plaats in te nemen in de maatschappij. Dit doortrekt het hele onderwijs en wordt specifiek zichtbaar in bijvoorbeeld de Bijbelles, de sociale vaardigheidheidsles of de burgerschapsvorming. Het gebeurt ook door de dag heen door het goede voorbeeld van personeelsleden, door met leerlingen te reflecteren op gedrag en door de morele vorming. Aan het leren van goed gedrag is het maken van 'fouten' onlosmakelijk verbonden. Leerlingen mogen dus fouten maken. De personeelsleden helpen de leerlingen in een veilige setting door dit leerproces te gaan. Ze beseffen dat ze zelf ook dagelijks fouten maken, zijn bereid te leren, te vergeven en vergeving te vragen.
- c. *Personeelsleden kennen de leefwereld van de leerlingen*
Ouders en school zijn samen verantwoordelijk voor de vorming van kinderen. Er is zoveel mogelijk overeenstemming tussen het christelijk klimaat op school en het klimaat in de gezinnen waaruit de kinderen komen. De kinderen ervaren daardoor het vertrouwde van thuis. Personeelsleden onderhouden goed contact met de ouders om de kinderen en hun thuissituatie beter te leren kennen. Ze voorkomen dat kinderen in loyaliteitsconflicten komen. De personeelsleden (h)erkennen ook de jeugdcultuur en de vragen die in de gesecculariseerde en pluriforme samenleving op leerlingen afkomen. Ze verdiepen zich erin, gaan er het gesprek over aan en zoeken samen met de leerlingen naar antwoorden vanuit Bijbelse waarden en normen. De school zoekt samenwerking met ouders en kerken bij de vorming van leerlingen tot christelijke burgers.
- d. *Gezag, regels en orde hebben preventieve kracht*
Personeelsleden binnen de school oefenen in liefde gezag uit, gericht op het welzijn van de leerlingen. Ze zijn emotioneel beschikbaar, geduldig, eerlijk en rechtvaardig. Personeelsleden geven positieve richting aan de groepsdynamiek en bevorderen het onderling respect. Er zijn heldere pedagogische school- en klassenregels, die door de personeelsleden consequent worden gehanteerd. Leerlingen weten wat van het verwacht wordt in bepaalde situaties en

wat de consequenties zijn van gewenst en ongewenst gedrag. Personeelsleden bewaren de orde, om (het uit de hand lopen van) probleemgedrag te voorkomen. Er is toezicht in de algemene ruimten en op het schoolplein. Binnen- en buitenruimten zijn schoon, overzichtelijk en goed verlicht, zodat leerlingen zich er veilig voelen.

e. *Problemen en incidenten worden adequaat opgepakt*

De school heeft inzicht in de veiligheids(beleving) van de leerlingen en personeelsleden. Personeelsleden zijn in staat problemen bij leerlingen vroeg te signaleren en weten wanneer ze een beroep kunnen doen op professionals in de zorgstructuur. De school biedt aanvullende zorg voor leerlingen die zich onveilig voelen of die onveiligheid veroorzaken vanwege sociaal-emotionele of psychische problemen. Incidenten waarbij leerlingen en/of personeelsleden zijn betrokken, worden professioneel opgepakt. Er is nazorg voor slachtoffers en daders. Daders worden gecorrigeerd op een manier die in verhouding staat tot de ernst van de daad en die vooral gericht is op herstel. De school werkt samen met de gemeente, jeugdzorg, politie en anderen die vanuit hun eigen ervaring, expertise en bevoegdheid, onveiligheid in en om school kunnen aanpakken.

3. Sociale veiligheid in het toezichtskader van de inspectie en ambitie Educatis

In het toezichtskader van de inspectie staat dat van de school verwacht wordt dat de school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen. Dit wordt verder uitgewerkt in de basiskwaliteit. Onder de basiskwaliteit verstaat de inspectie het volgende:

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Een school is veilig als de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument. De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school voorkomt, zoveel als mogelijk, (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt de school de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven

De ambities van de scholen reiken verder dan de basiskwaliteit, zoals de visie van Educatis op sociale veiligheid duidelijk maakt. De ambities heeft Educatis inzichtelijk gemaakt in een rubric:

Nog invoegen rubric veiligheid en rubric schoolklimaat

4. Wijze inzicht in veiligheidsbeleving en incidenten

De wijze waarop inzicht gekregen wordt in de veiligheidsbeleving van personeelsleden en leerlingen is als volgt geregeld.

4.1 Veiligheidsbeleving personeelsleden

Elke vier jaar wordt door een extern bureau een RIE afgenomen op alle scholen. Hierbij wordt ook een vragenlijst afgenomen onder alle personeelsleden om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving van personeelsleden. De uitslagen van de vragenlijsten worden op school en bovenschoolsniveau (MT) besproken. Op basis van de analyse en uitkomsten van de bespreking, wordt indien nodig bovenschools of op schooniveau een plan van aanpak opgesteld. De RIE is voor het laatst afgenomen eind 2020.

Elke vier jaar wordt voorafgaand aan de nieuwe schoolplanperiode een tevredenheidspeiling uitgezet onder alle personeelsleden. De uitkomsten worden zowel bovenschools als op schoolniveau geanalyseerd en besproken. Zo nodig worden actiepunten opgenomen in het schoolplan.

4.2 Veiligheidsbeleving leerlingen

Elk schooljaar wordt onder de leerlingen een vragenlijst veiligheidsbeleving afgenomen. Tot en met het schooljaar 2022-2023 maken we hiervan gebruik van ZIEN! De resultaten worden besproken tijdens een groepsbespreking en in gesprek met de leerlingen. Indien nodig wordt een vervolgactie uitgezet.

Elke vier jaar wordt voorafgaand aan de nieuwe schoolplanperiode een tevredenheidspeiling uitgezet onder alle leerlingen van groep 6-8. De uitkomsten worden zowel bovenschools als op schoolniveau geanalyseerd en besproken. Zo nodig worden actiepunten opgenomen in het schoolplan.

4.3 Incidenten

Incidenten op het gebied van veiligheid worden door de school geregistreerd. In gevallen waar de veiligheid van leerlingen in het geding is, wordt ook contact opgenomen met ouders.

5. Documenten die deel uitmaken van het schoolveiligheidsplan

De volgende documenten maken deel uit van het schoolveiligheidsplan en zijn als bijlage opgenomen in dit document:

- SVP 001 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- SVP 002 Burgerschap en sociale integratie
- SVP 003 Handboek crisiscommunicatie
- SVP 004 Fysieke veiligheid scholen
- SVP 005 Aanpak pesten
- SVP 006 Communicatiebeleid gescheiden ouders
- SVP 07 Visie ouderbeleid**
- SVP 08 Visie op tussen- en naschoolse opvang
- SVP 009 Interne vertrouwenspersonen/Taakomschrijving IVP
- SVP 010 Externe vertrouwenspersoon
- SVP 011 Klachtenreglement
- SVP 012 protocol sociale media
- SVP 013 Sociale veiligheid en seksuele diversiteit
- SVP 014 Protocol time-out en schorsing
- SVP 015 Protocol vermissing van een leerling
- SVP 016 Overlijden van een leerling
- SVP 017 Incidentenregistratie
- SVP 018 Schoolregels**